

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Навчальна практика зі вступу до фаху»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Менеджмент»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

Дергач Анна Вадимівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту
dergach@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4582>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета практики – ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні, змістом, характером та особливостями майбутньої професії задля формування та розвитку у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в процесі проектної діяльності, оволодіння практичними навичками з проблем самоствердження, самовдосконалення та самоконтролю для управління власним розвитком та розвитком співробітників, а також набуття лідерських якостей для забезпечення ефективного розвитку організації, становлення основ професійної культури і компетентностей майбутніх менеджерів.

Завдання практики:

- ознайомити з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні та її особливостями в університеті, надати стислу інформацію про Болонський процес;
- ознайомити із загальними питаннями Державного стандарту вищої освіти в Україні та організаційно-методичним підґрунтям навчання в університеті;
- визначити види, місце, зміст і терміни навчальної, виробничої та переддипломної практик у забезпеченні ґрунтовних практичних умінь, навичок, компетенцій у підготовці ЗВО;
- ознайомити з функціональними обов'язками менеджерів організації всіх рівнів управління;
- визначити місце та роль фахівця з менеджменту;
- виробити навички організаційно-управлінської діяльності при виконанні процедур менеджменту;
- закріпити знання у сфері майбутньої професійної діяльності.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, Втак і письмово.

ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1. Теоретичні основи змісту навчальної практики зі вступу до фаху				
Тема 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні	10	Знати систему вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку	Проаналізувати: – систему вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку; – Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи; – ступеневість вищої освіти; – систему державних стандартів вищої освіти; – галузеві стандарти спеціальності «Менеджмент»	20
Тема 2. Організація навчального та виховного процесу у НУБіП України та на факультеті	10	Знати основні чинні положення, традиції, правила та структуру НУБіП України.	Дослідити: – студентське самоврядування; – місце ЗВО у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України; – загальні відомості про ЗВО; – роль органів самоврядування студентів у ЗВО та на факультеті в організації навчального процесу, побуту та відпочинку; – організація соціальної захищеності студентів у ЗВО. Визначити: – місце та роль факультету в організації навчально-виховного процесу студентів. Ознайомитися: – з історією, традиціями, правилами внутрішнього розпорядку, організацією навчальної, наукової, виховної, культурно-масової роботи на факультеті.	15
Тема 3. Історія і традиції НУБіП України	10	Знати історію, традиції та основні досягнення НУБіП України. Вміти визначати пріоритетні напрямки розвитку закладу.	Ознайомитися з: – етапами розвитку вищого навчального закладу та факультетів, – прапором і гербом ЗВО, – матеріально-технічною базою, – найбільш відомими досягненнями: наукові праці, підручники, посібники, свідоцтва, патенти та ін.; нагороди колективу та професорсько-викладацького складу ЗВО. Визначити роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО. Дослідити питання: – міжнародні зв'язки; – підготовка іноземних громадян у ЗВО, – почесні гості та делегації, – наукові видання, – друкований орган ЗВО.	20
Тема 4. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу в університеті	15	Знати характерні особливості професії «менеджер». Вміти визначати потреби економіки у підготовці управлінців нового типу в Україні	Визначити: – суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО, – роль і місце інформаційно-методичного забезпечення у навчальній та науково-дослідній діяльності студентів, інформаційні можливості сайту ЗВО.	25
Тема 5. Досвід роботи підприємств різних форм власності та	15	Знати перелік профільюючих дисциплін кафедр факультету.	Визначити: – характеристику статусу підприємства, – характеристику господарської діяльності, – характер організації управління діяльністю підприємства.	20

Тема	Години	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
організаційно-правових форм господарювання в сучасних умовах		Вміти визначати роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту; роль і місце навчальних практик у підготовці менеджерів.	Проаналізувати: <ul style="list-style-type: none"> – організацію планово-економічної діяльності на підприємстві, – основні функції, що покладені на планово-економічну службу, її взаємозв'язок з іншими структурними підрозділами, – організацію роботи з персоналом підприємства, кількісний та якісний склад кадрової служби, – нормативні документи, що регламентують її роботу, – організацію маркетингової та комерційної діяльності на підприємстві, нормативних документів, що регламентують їх діяльність 	
Всього за змістовий модуль 1				100
Модуль 2. Практичні аспекти проходження навчальної практики				
Тема 6. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності	10	Вміти визначати і користуватися інформаційно-методичним забезпеченням навчального процесу у ЗВО.	Ознайомитися: <ul style="list-style-type: none"> – з галузевою специфікою змісту підготовки менеджерів у ЗВО, – переліком професійних назв робіт, які здатні виконувати фахівці за спеціальністю «Менеджмент». Дослідити потреби економіки у підготовці управлінців нового типу в Україні. Проаналізувати: <ul style="list-style-type: none"> – роль менеджера як організатора конкретних видів діяльності в організації, – роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Дослідити типи підприємств, види організацій на ринку товарів та послуг. Дослідити: <ul style="list-style-type: none"> – процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, – основні завдання, що вирішують менеджери. – Визначити проблеми удосконалення функцій менеджменту. 	20
Тема 7. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців	10	Знати характерні особливості системи менеджменту на підприємстві. Вміти визначати фактори, що впливають на економічний клімат в колективі	Ознайомитися з: <ul style="list-style-type: none"> – кафедрами факультету аграрного менеджменту та переліком профільюючих дисциплін окремих кафедр, – кадровим складом випускової кафедри (кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту), – роллю випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту, – навчальним планом, графіком навчання, навчальними дисциплінами та послідовністю їх вивчення, – порядком навчально-методичної роботи на кафедрі, – організацією науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, – можливостями застосування нових технологій навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи. 	20
Тема 8. Професійне самовизначення студента	10	Вміти оцінювати власні ділові властивості, визначати профорієнтацію.	<ul style="list-style-type: none"> – визначити вимоги до особистості менеджера; – дослідити ділові властивості; – визначити професійну орієнтацію студентів: оцінювання ступеня схильності до 	20

Тема	Годин	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
			управлінської діяльності, з'ясування своїх сильних і слабких сторін як особистості – майбутнього управлінця.	
Тема 9. Студент як основний носій інформації популяризації факультету та університету	10	Вміти структуровано розробити профорієнтаційні матеріали.	<ul style="list-style-type: none"> – формування профорієнтаційних матеріалів: буклетів, роликів; – активна популяризація факультету та університету. 	15
Тема 10. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств	20	Вміти визначати стратегічні напрями розвитку підприємства.	<ul style="list-style-type: none"> – розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. – розробка і впровадження нововведень. – формування оптимального асортименту продукції. – управління персоналом. – розробка ефективних систем мотивації та оплати праці. – організація антикризового управління. – управління якістю та конкурентоспроможністю продукції. – формування іміджу підприємства. 	25
Всього за змістовий модуль 2				100
Всього за семестр, навчальна робота				70
Залік (захист звітів)				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курскові роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку (в он-лайн форматі за погодженням із деканом факультету). Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в навчально-науковій лабораторії кафедри.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Балановська Т.І., Гоголю О.П., Кубицький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
  2. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf> (дата звернення: 15.03.2024).
  3. Гоголю О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 428 с.
  4. Данченко О. Б., Занора В. О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
  5. Джозеф Хігні, Пол Дж. Філдинг. Управління проектами. Вид-во Фабула, 2020. 512 с.
  6. Добрівська М. В., Дергач А.В., Чоренька Л. М. Програма навчальної практики зі вступу до фаху і методичні вказівки до написання звіту студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: НУБіП України. 2023. 50 с. URL: <https://docs.google.com/document/d/1tCW2dflkcVJd7Eko5LnKaCGnHhUOQULO/edit>.
  7. Лазоренко Т.В., Пермінова С.О. Основи менеджменту. Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
  8. Настанова РМВОК: Настанова до зводу Знань з управління проектами. 7-е видання та стандарт з управління проектами. Вид-во Project Management Institute. Ukraine. URL: <https://pmiukraine.org/pmbok7/> (дата звернення: 15.03.2024).
  9. Приймак В. М. Управління проектами. Збірник кейсів : навч. посіб. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. 268 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/344136281_Upravlinna_proektami_Zbirnik_kejsiv (дата звернення 23.03.2024).
  10. Словник термінів з управління проектами: РМІ Версія 3.3, травень 2022 р. URL: https://pmiukraine.org/wp-content/uploads/2022/05/PMILexicon3.3_Ukr.pdf (дата звернення: 14.04.2024).
  11. Шашкова Н.І., Фадєєва І.Г., & Казакова Т.С. (2021). Управління проектами в ІТ сфері: застосування гнучких методологій. *Наукові Записки Львівського Університету Бізнесу та Права*. Серія Економічна. Серія Юридична, 28, 166–172. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5346802>. (дата звернення: 01.04.2024).
  12. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проектної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 341 с.
  13. Шинкарук Л.В., Деліні М.М., Суханова А.В., Алексеєва К.А. Управління бізнес-проектами: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : НУБіП, 2021. 325 с.
  14. Юрген Аппело. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. Вид-во Фабула, 2019. 432 с.
  15. Havrysh O., Dramaretska K. Leadership : textbook for students of higher education of the first (bachelor) level of specialty 073 Management. Kyiv : TsP "KOMPRYNТ", 2022. 458 p.
  16. Shynkaruk L.V., Alekseeva K.A., Dielini M.M. Crisis management: study guide for students of the speciality 073 «Management». Kyiv: NULES, 2024. 318 p.
  17. Shynkaruk L.V., Alekseeva K.A., Vlasenko T.O. Operational Management: Educational Manual. Kyiv: Ed. NULES Center. 2021. 243 p.
  18. Shynkaruk L.V., Dielini M.M., Alekseeva K.A., Artiukh T.O., Sukhanova A.V. Project management: study guide for students of the specialty 073 «Management». Kyiv: NULES Ukraine, 2022. 318 p.
  19. Shynkaruk L.V., Dielini M.M., Vlasenko T.O., Dergach A.V. Investment management: study guide for students of the specialty 073 «Management». Kyiv: NULES, 2024. 336 p.
- Електронні джерела:*
20. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) : веб-сайт. URL : <http://smida.gov.ua/> (дата звернення: 14.06.2024).
  21. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 14.06.2024).

22. ДП «Інфоресурс» Міністерства освіти і науки України: офіційний вебсайт. URL : <https://www.inforesurs.gov.ua/> (дата звернення 23.03.2024).
  23. Журнал «Агросвіт» - наукове фахове видання з питань економіки: веб-сайт. URL : <http://www.agrosvit.info/> (дата звернення 23.05.2024).
  24. «Маркетинг і менеджмент інновацій»: веб-сайт. URL : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/> (дата звернення 23.05.2024).
  25. «Менеджмент»: веб-сайт. URL : <http://menagement.knutd.com.ua/> (дата звернення 23.05.2024).
  26. Міністерство освіти і науки України: офіційний веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення 23.05.2024).
  27. Онлайн-ресурс AgroPortal.ua : веб-сайт. URL : <https://agroportal.ua/> (дата звернення: 14.06.2024).
  28. Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України: веб-сайт. URL : <http://www.autosystems.com.ua> (дата звернення 23.05.2024).
  29. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма): веб-сайт. URL : <http://udc.com.ua/> (дата звернення 23.05.2024).
  30. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях): веб-сайт. URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37> (дата звернення 23.05.2024).
- Нормативно-правові документи:*
31. Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторіях НУБіП України (зі змінами) від 26.02.2020 р. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/poryadok_laboratorni_2019.pdf (дата звернення: 02.06.2024).
  32. Про вищу освіту: Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 02.06.2024).
  33. Про охорону праці : Закон України від 14 жовт. 1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 02.06.2024).
  34. Про практичну підготовку студентів НУБіП України: Положення НУБіП України, затв. Вченою Радою НУБіП України 27 жов. 2021 р. протокол №3. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/dodatok_do_nakazu_no_1199_vid_03.11.2021.pdf (дата звернення: 02.06.2024).
  35. Чинні документи щодо організації освітнього та виховного процесу в НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654> (дата звернення: 02.06.2024).